

**UCHWAŁA NR IV/21/19
RADY MIASTA JEDLINA-ZDRÓJ**

z dnia 31 stycznia 2019 r.

**w sprawie ustanowienia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na rok 2019 dla Gminy Jedlina-Zdrój.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018, poz. 994) w związku z art. 4¹ ust. 1, ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) Rada Miasta Jedlina-Zdrój uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 stanowiący załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jedlina-Zdrój.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Przewodnicząca Rady Miasta

Maria Drapich

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019

Rozdział I

Podstawy prawne i główne założenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Samorząd gminny a ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

„Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Jedlina-Zdrój na 2019 rok”, zwany dalej Programem, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania alkoholu i środków uzależniających. Realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia nakłada na samorządy gmin art. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018r., poz. 994), a zadania własne gminy wynikają bezpośrednio z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018r., poz. 2137).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie gminnej polityki społecznej, a w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymania się od spożywania alkoholu i środków odurzających;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do lokalnych potrzeb i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne, osobowe i finansowe.

Budowanie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień w Gminie Jedlina-Zdrój opiera się na systemowości i konsekwentnym wdrażaniu działań profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy z obszaru uzależnień od napojów alkoholowych i środków uzależniających oraz przemocy związanej z uzależnieniem. Przy opracowaniu Programu uwzględnione zostały wskazówki wynikające z „Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2019 rok”.

2. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych koordynowana jest przez Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju, który jest dysponentem środków finansowych przekazanych przez Gminę na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i nadzorowany merytorycznie przez powołanego przez Burmistrza Miasta – Pełnomocnika ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Narkomanii.

Zadania Programu mogą być realizowane poprzez:

- 1) zlecenie zadań innym jednostkom gminnym,
- 2) zlecenie zadań podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 *Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie* (t.j. Dz.U. z 2018 poz. 450),
- 3) zakup usług od podmiotów prawnych i osób fizycznych.

3.1 Sprawozdanie finansowe z realizacji Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, przedstawionego Radzie Miasta w Jedlinie-Zdroju przez Burmistrza Miasta.

2. Sprawozdanie merytoryczne w formie informacji z realizacji Programu przedstawi Radzie Miasta Pełnomocnik Burmistrza ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla gminy Jedlina-Zdrój.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlinie-Zdroju na 2019 rok został opracowany na podstawie materiałów ze sprawozdań z realizacji zadań składanych przez podmioty realizujące zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz dane będące w posiadaniu Ośrodka Pomocy Społecznej i innych jednostek gminnych, służące diagnozie problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla gminy Jedlina-Zdrój.

Uzupełnieniem danych są informacje dotyczące wybranych środowisk i problemów wymagających szczególnej uwagi przy projektowaniu oddziaływań profilaktycznych. Dotyczy to między innymi populacji dzieci i młodzieży oraz seniorów.

Placówka oświatowa tj. szkoła, działająca na terenie gminy Jedlina-Zdrój realizuje obligatoryjnie cele szkolnych programów profilaktyki i zadania prewencyjne dotyczące zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o tzw. szkolne programy profilaktyki, co wynika z ustawy *O systemie oświaty* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1457).

Przemoc w rodzinie

Zjawisko przemocy w sposób ścisły wiąże się z problemem alkoholowym występującym w rodzinach. Statystyki podają, że większość sprawców czynów kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny działa pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających.

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie działania podejmowane na rzecz ochrony rodzin przed przemocą w środowiskach lokalnych powinny być prowadzone w oparciu o zapisy ustawy o pomocy społecznej lub ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (art. 6 ust.1). Znowelizowana *ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku* (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz.1390 ze zm) wprowadziła szereg rozwiązań, które mają służyć skuteczniejszej ochronie rodzin przed przemocą. Jednym z zadań gminy jest obowiązek uchwalania gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i zagwarantowania odpowiednich środków na realizację zapisanych w nich zadań, co oznacza, że działania służące ochronie rodzin przed przemocą powinny być realizowane również w ramach zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a mianowicie: udzielanie członkom rodzin z problemem alkoholowym pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą” i uwzględniane w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Do zadań tych należy:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia,
- tworzenie i prowadzenie zespołów interdyscyplinarnych,
- tworzenie gminnego systemu oddziaływania adresowanego do sprawców przemocy wobec najbliższych.

Priorytetem działania powinno być zapewnienie stałej, pełnej, kompleksowej i profesjonalnej oferty pomocy osobom krzywdzonym przez najbliższych na terenie Gminy. Brak funkcjonujących placówek pomagających ofiarom przemocy oznacza ograniczenie dostępności do profesjonalnej pomocy, co z kolei niekorzystnie wpływa na terapię klientów i na proces radzenia sobie z przemocą. W związku z powyższym rekomenduje się: uruchamianie nowych i wspieranie już istniejących punktów konsultacyjnych, punktów interwencji kryzysowej, współpracy z ośrodkami wsparcia, prowadzenie i finansowanie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla osób doświadczających przemocy – dorosłych i dzieci, tworzenie i finansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dzieciom krzywdzonym.

Ważnym zadaniem jest również prowadzenie oddziaływań wobec osób stosujących przemoc wobec swoich najbliższych. Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, iż nakładany przez sądy obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach edukacyjno-korekcyjnych nie wymaga zgody skazanego. Stąd też wdrażanie i finansowanie oddziaływań adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie winno być jednym z ważniejszych zadań.

W roku 2019 utworzony zostanie punkt interwencji kryzysowej gdzie ofiary przemocy otrzymają fachową pomoc.

Rekomenduje się realizację w gminach programów dla rodziców poprzez realizację i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie, w tym np. warsztatów umiejętności rodzicielskich przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez

stosowania przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi. Wskazane jest także prowadzenie programów radzenia sobie z komunikacją społeczną i międzyludzką, emocjami i z zachowaniami agresywnymi, budowania relacji interpersonalnych, rozwiązywania konfliktów (np. treningów zastępowania agresji, warsztatów zapobiegania złości, itp) w szczególności wśród młodzieży szkolnej.

Na terenie gminy Jedlina - Zdrój nie działa żadna specjalistyczna placówka leczenia odwykowego. Lecznictwo odwykowe o charakterze zamkniętym prowadzone jest głównie w oparciu o ofertę ośrodków terapii uzależnień z terenu powiatu czy województwa.

Profilaktyka

Na poziomie gminy Jedlina-Zdrój realizowane są różne programy profilaktyczne opracowane i wdrażane przez nauczycieli, pedagogów czy pracowników socjalnych. Działają oni na terenie szkół i w środowisku lokalnym organizując różnorodne formy pracy prewencyjnej z dziećmi i młodzieżą.

Do instytucji przygotowanych i zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie Jedlina-Zdrój należą:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny im. Janusza Korczaka w Jedlinie-Zdroju
3. placówki medyczne (lekarz pierwszego kontaktu),
4. Policja,
5. Centrum Kultury,

Rozdział III

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Jedlina-Zdrój w roku 2019

1. Cel główny:

OGRANICZANIE ZDROWOTNYCH I SPOŁECZNYCH SKUTKÓW WYNIKAJACYCH Z NADUŻYWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH POPRZEZ PODNOSZENIE POZIOMU WIEDZY I ŚWIADOMOŚCI MIESZKAŃCÓW GMINY JEDLINA-ZDRÓJ ORAZ PROWADZENIE SKOORDYNOWANYCH DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, TERAPEUTYCZNYCH I REHABILITACYJNYCH.

2) TWORZENIE WARUNKÓW POMOCY I WSPARCIA DLA OSÓB PIJĄCYCH RYZYKOWNIE I SZKODLIWIE (w tym dzieci, młodzieży i seniorów) ORAZ OSOBOM I GRUPOM WYKLUCZONYM SPOŁECZNIE

3) ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI ODDZIAŁYWAŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I ZWIĄZANYCH Z TYM ZACHOWAŃ PRZEMOCOWYCH

1) Cele szczegółowe i zadania

Do osiągnięcia celu głównego przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych, wyznaczonych przez art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz prowadzenie działań wynikających z potrzeb i możliwości ujawnionych w analizie problemów lokalnych.

Dział I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie

Celem zadania jest zapewnienie osobom uzależnionym od alkoholu oraz osobom pijącym w sposób szkodliwy i ryzykowny odpowiedniej oferty pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej. Działania realizowane w ramach tego zadania będą miały na celu ograniczenie szkód zdrowotnych wynikających ze szkodliwego picia alkoholu czy uzależnienia od alkoholu oraz poprawę stanu psychofizycznego i funkcjonowania społecznego osób uzależnionych od alkoholu.

Realizacja wymienionego zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. współpracę z zakładami leczenia odwykowego wspomagającymi proces zdrowienia osób uzależnionych oraz pośredniczenie w umieszczeniu w odpowiednich placówkach leczenia uzależnień,
2. rozszerzenie oferty programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz ich rodzin,
3. utworzenie punktu interwencji kryzysowej,
4. opłacenie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu – psychologa oraz psychiatry,
5. opłacenie kosztów sądowych związanych z kierowaniem wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
6. zakup materiałów i artykułów koniecznych do organizacji otwartych lub wewnętrznych imprez okolicznościowych, środowiskowych, promujących postawy trzeźwościowe, mających walory profilaktyczne, integracyjne i edukacyjne,
7. pokrycie kosztów kształcenia tj. szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób zaangażowanych w działania wspomagające dla osób uzależnionych w tym członków GKRPA zajmujących się tematyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy,
8. pokrycie kosztów eksploatacyjnych pomieszczeń wykorzystywanych do prowadzenia zajęć,
9. refundację wynagrodzenia dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne-
10. prowadzenie punktu informacyjno-edukacyjnego lub konsultacyjnego dla osób

uzależnionych i ich rodzin,

11. prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami uzależnionymi, sprawcami przemocy oraz członkami ich rodzin.
12. promowanie zdrowego stylu życia

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny,
- organizatorzy doradztwa, terapii i działań wspierających.

Wskaźniki monitoringu:

1. liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych i rehabilitacyjnych,
2. liczba osób, którym udzielono porady i wsparcia w zakresie prowadzonych punktów,
3. liczba przeszkolonych osób w zakresie udzielania pomocy osobom uzależnionym,
4. liczba zrealizowanych posiedzeń i dyżurów członków GKRPA,
5. liczba skierowanych wniosków na badanie biegłego i do Sądu Rejonowego o zastosowanie przymusowego leczenia

Dział II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Celem zadania jest zapewnienie kompleksowej pomocy specjalistycznej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe związane z przemocą w formie poradnictwa, edukacji, pomocy specjalistycznej oraz terapii. Zadanie ma na celu podejmowanie działań sprzyjających poprawie funkcjonowania członków rodzin osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie. Rozwój działań i doskonalenie jakości pomocy udzielanej dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, podniesienie kompetencji służb oraz osób zajmujących się pomaganiem dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych uzależnieniem. Kontynuowane będą działania skierowane do dzieci i młodzieży mające na celu oferowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu oraz promocji zdrowego stylu życia, jak również pomocy dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka (w tym w formie realizowanych zajęć przez Centrum Kultury). Zadanie uwzględnia ponadto projekty mające na celu poszerzenie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania zjawisku oraz sposobów reagowania i uzyskania pomocy. Szczególna uwaga skierowana będzie na udzielanie pomocy integrującej działania różnych instytucji w ramach istniejącego na terenie naszej gminy zespołu interdyscyplinarnego i powstającego punktu interwencji kryzysowej, którego zadaniem będzie diagnoza potrzeb oraz udzielenie pomocy całej rodzinie.

Cele:

1. rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinach poprzez współpracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Komisariatu Policji, Ośrodka

Pomocy Społecznej, Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu, Zespołu Interdyscyplinarnego, Sądów, kuratorów, organizacji NGO

2. prowadzenie oddziaływań wspierających, poradnictwa oraz organizowanie pomocy interwencyjnej i terapeutycznej dla ofiar przemocy i ich rodzin
3. prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, w tym w szczególności doznających przemocy w rodzinie
4. dofinansowywanie programów profilaktyczno-edukacyjnych
5. dofinansowywanie środowiskowych programów pomocy rodzinie mających na celu zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. tworzenie nowych i wspieranie istniejących miejsc wsparcia środowiskowego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, w tym finansowanie bieżącej działalności zajęć w Centrum Kultury.,
2. finansowanie prowadzenia zajęć promujących zdrowy styl życia oraz programów terapeutycznych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży,
3. finansowanie zatrudnienia specjalistów udzielających pomocy osobom uzależnionym, ofiarom przemocy oraz ich rodzinom,
4. organizację/dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami i przemoc w rodzinie przez Centrum Kultury i Ośrodek Pomocy Społecznej,
5. organizację szkoleń, porad, seminariów, konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy osobom uzależnionym, dziecku i rodzinie, a także dotyczących współpracy służb i instytucji w w/w zakresie,
6. wspieranie pracy interdyscyplinarnych zespołów udzielających pomocy rodzinom w tym dzieciom w rodzinie z problemami wynikającymi z uzależnień, w szczególności w zakresie współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jedlinie-Zdroju,
7. tworzenie, finansowanie i dofinansowywanie działalności miejsc pomocy dla osób uzależnionych, doznających przemocy w rodzinie oraz członków ich rodzin,
8. pokrycie kosztów funkcjonowania punktu interwencji kryzysowej w tym punktów konsultacyjnych, prowadzenie grup wsparcia, zajęć terapeutycznych,
9. udostępnienie miejsc do prowadzenia programów interwencyjno-korekcyjnych lub terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w szczególności finansowanych i kierowanych do wdrożenia przez powiat,
10. prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości otrzymania pomocy na terenie gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień – w Ośrodku Pomocy Społecznej, zakładach opieki zdrowotnej, policji, parafii, siedzibach organizacji pozarządowych, punktach konsultacyjnych, punkcie interwencji kryzysowej, itd.
11. organizację lub finansowanie warsztatów systemowej pracy z rodziną, umiejętności rodzicielskich, warsztatów umiejętności społecznych i komunikacyjnych, treningów zastępowania agresji, wychowania bez przemocy – zajęć o charakterze profilaktycznym, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych i komunikacyjnych, przygotowujących rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy w tym realizowanych przez szkołę,

14. monitorowanie sytuacji osób/rodzin objętych pomocą oraz procedurą „Niebieskiej Karty”, w których występuje również problem uzależnienia,
15. prowadzenie działań edukacyjnych służących zmniejszeniu skali zaburzeń życia rodzinnego, w szczególności wynikających z problemu alkoholowego, przygotowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych.

Odbiorcy:

- rodziny, w których występuje przemoc: osoby doznające i stosujące przemoc,
- placówki i instytucje tworzące system interwencji i przeciwdziałania przemocy.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

1. liczba placówek realizujących program opiekuńczo-wychowawczy,
2. liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach odbywających się w placówkach realizujących program opiekuńczo-wychowawczy,
3. liczba placówek realizujących programy profilaktyczne,
4. liczba dzieci i młodzieży biorącej udział w zajęciach odbywających się w placówkach realizujących programy profilaktyczne,
5. liczba innych miejsc udzielających wsparcia dzieciom / rodzinom z problemem alkoholowym,
6. liczba osób uczestniczących w specjalistycznych formach wsparcia,
7. liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w wypoczynku letnim i zimowym,
8. liczba osób zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
9. liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy w prowadzonych punktach na terenie Gminy,
10. liczba osób przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy i prowadzenia interwencji.

Dział III. Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych.

Doświadczenia uzyskane podczas realizowania gminnych programów w latach poprzednich, rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także opinia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlinie-Zdroju, obligują do kontynuacji dotychczasowych form pracy profilaktycznej w środowisku osób uzależnionych i doznających z tego tytułu przemocy w tym dzieci, młodzieży i seniorów.

Cele:

1. wdrażanie programów profilaktycznych w tym warsztatów dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu alkoholu i substancji psychoaktywnych –narkotyków i dopalaczy,
2. wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka,
3. rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki alkoholizmu i narkomanii,

Zadania:

1. Realizacja programów profilaktycznych wykazanych w specjalistycznych materiałach źródłowych i publikacjach, posiadających określoną technologię pracy i scenariusze zajęć, odpowiadających przyjętym standardom jakości i efektywności pracy profilaktycznej poświadczonych odpowiednimi kwalifikacjami realizatorów.
2. Prowadzenie zajęć profilaktycznych obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień według autorskich opracowań w szkołach i innych placówkach instytucjonalnych oraz w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi w formie kompleksowych programów lub wyodrębnionych zajęć, w tym:
 - zajęć opiekuńczo – wychowawczych, aktywizujących, ukierunkowanych na organizację alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, zmniejszających ryzyko kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży oraz zajęć w Centrum Kultury,
 - grupowych zajęć profilaktycznych- warsztatów, o charakterze edukacyjno - rozwojowym dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijania postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju,
 - zajęć grupowych dla rodziców, warsztatów w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych,
 - zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania, trudności w adaptacji emocjonalnej w szczególności stanowiących skutek dysfunkcyjności rodzin dotkniętych problemem alkoholowym przez Centrum Kultury.

Harmonogram działań profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży.

Realizacja działań w ramach szkolnych programów profilaktyki i inicjatyw środowiskowych, w tym zajęć sportowych:

1. zajęcia profilaktyczne (wszystkie formy): cały rok,

2. organizacja środowiskowych imprez profilaktycznych: cały rok, w miarę posiadanych środków, zgłaszanych inicjatyw i występujących potrzeb,
3. organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej: ferie zimowe, wakacyjna przerwa letnia,
4. realizacja programów alternatywnych z uwzględnieniem pozalekcyjnych zajęć sportowych .

Zakres finansowania działań dotyczy:

1. organizacja i finansowanie działalności punktu interwencji kryzysowej
2. organizacja i dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikacyjnych dla Członków GKRPA zajmujących się problematyką uzależnień i związanych z tym działań przemocowych
3. kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć /koszty umów/,
4. kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć profilaktycznych zgodnie z przedstawionymi potrzebami i w miarę posiadanych środków,
5. dofinansowania lub całkowitego sfinansowania kosztów wypoczynku feryjnego i letniego dzieci oraz uzasadnionych kosztów materiałowych i środków żywnościowych wykorzystywanych przy organizacji wypoczynku,
6. dofinansowanie kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez mających charakter profilaktyczny,
7. finansowania prezentacji problematyki uzależnień, profilaktyki przemocy i agresji w formie spektakli teatralnych, konkursów tematycznych itp.,
8. finansowania kosztów publikacji materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz organizacji i udziału w kampaniach edukacyjnych /lokalnych i ponadregionalnych/,
9. dofinansowywania innych działań profilaktycznych,
10. remonty i bieżące utrzymanie pomieszczeń koordynatora działań, gdzie odbywają się działania na rzecz środowisk objętych programem (zakup materiałów, bieżące naprawy, opłaty, koszty wynagrodzeń personelu),
11. organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych, odbywających się bez udziału alkoholu, promujących zdrowy styl życia, integrujących społeczność lokalną, a w szczególności rodziny,
12. organizacja lokalnych i włączanie się w ponadregionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne uwzględniające problematykę uzależnień, zapobiegania agresji i przemocy,

Kryteria standardów dla programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych oraz wymagań kwalifikacyjnych dla realizatorów określa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w porozumieniu z koordynatorem (CK) Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Narkomanii, odnosząc je do wymagań ustawowych w tym wskazanych przez PARPA oraz odpowiednich przepisów dotyczących wymogów kwalifikacyjnych dla osób prowadzących działania profilaktyczne i wychowawcze.

Odbiorcy:

- społeczność lokalna w tym seniorzy.
- dzieci i młodzież szkolna,
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą,
- organizacje pozarządowe,
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży,
- rodzice i wychowawcy.

Wskaźniki osiągnięcia celów:

1. liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
2. liczba osób przeszkolonych,
3. liczba odbiorców programów profilaktycznych,
4. liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonywanie zadań określonych w programach

Dział IV. Wspomaganie organizacji, instytucji i osób fizycznych działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem zadania jest doskonalenie oraz kontynuowanie współpracy z instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz osobami fizycznymi zajmującymi się profilaktyką uzależnień, rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Współpraca ta polegać będzie na wspieraniu i współuczestniczeniu w projektach realizowanych przez w/w podmioty, które wynikają z potrzeb społeczności lokalnej i mają wpływ na zmniejszenie rozmiaru problemów wynikających z uzależnień. Ważnym elementem zadania będzie wspieranie utworzenia działalności stowarzyszeń abstynenckich, które spełniają bardzo ważną rolę w procesie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu, jak również członkom ich rodzin.

Realizacja zadania odbywać się będzie w szczególności poprzez:

1. współpracę i wspieranie stowarzyszeń abstynenckich, ruchów samopomocowych oraz grup wsparcia, współdziałanie w zakresie propagowania zdrowego stylu życia bez uzależnień, w tym wspieranie zajęć profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i rodzin osób uzależnionych,
2. organizowanie spotkań i szkoleń w celu wymiany doświadczeń i integracji środowiska zawodowego osób zajmujących się profilaktyką uzależnień i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
3. zakup pomocy naukowych, dydaktycznych, książek oraz materiałów edukacyjno-informacyjnych przeznaczonych na pakiety edukacyjno-informacyjne przekazywanych

szkołom, organizacjom pozarządowym oraz instytucjom zajmującym się profilaktyką uzależnień oraz rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

4. współpraca z instytucjami, jednostkami i organizacjami pozarządowymi.

Zadania:

1. integracja środowisk abstynenckich, osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, organizowanie działań zapobiegawczych, motywujących do terapii i wspomagających leczenie choroby alkoholowej i współuzależnienia, propagowanie postaw trzeźwościowych,
2. edukacja publiczna w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – prezentowanie problematyki uzależnień w ramach spotkań informacyjno-integracyjnych na terenie gminy Jedlina-Zdrój i poza nią,
3. prowadzenie działań informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień oraz możliwości i zasad korzystania z profesjonalnej pomocy i różnych form wsparcia w rozwiązywaniu problemów wynikających z choroby alkoholowej, wstępne motywowanie do leczenia i oddziaływania podtrzymujące proces terapeutyczny.
4. dofinansowywanie działań o charakterze integracyjnym, podtrzymujących proces terapii osób uzależnionych i współuzależnionych, rozwijających ich aktywność w sferze profilaktyki.
5. dofinansowanie i wsparcie organizacyjne działalności instytucji realizującej działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży

Dotyczy to głównie:

- organizacji alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież,
- prowadzenia różnorodnych form zajęć profilaktycznych /opiekuńczo-wychowawczych, edukacyjnych i terapeutycznych/, świetlic, klubów, kół zainteresowań, pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, pomocy materiałowej i finansowej niezbędnej przy organizacji imprez rekreacyjno-sportowych mających wyrażne odniesienie profilaktyczne, odbywających się bez udziału alkoholu, wspierających organizatorów w promocii zdrowego stylu życia,
- wsparcia materiałowego i finansowego działań profilaktycznych i opiekuńczych prowadzonych w formie obozów, kolonii, zimowisk itp. dla dzieci ze środowisk dysfunkcyjnych i zagrożonych, szczególnie dla uczestników zajęć terapeutycznych i tych osób, których udział w zorganizowanych, instytucjonalnych formach pomocy jest ograniczony,
- wspieranie przedsięwzięć związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych i zapobieganiem niebezpieczeństwu spowodowanemu nadużywaniem alkoholu prowadzonych przez służby Policji. Dotyczy to głównie prowadzenia oddziaływań profilaktycznych i interwencyjnych w środowiskach dzieci i młodzieży służących zapobieganiu kontaktom tej grupy z substancjami psychoaktywnymi, a także działań na rzecz trzeźwości kierujących pojazdami /dotyczy dofinansowania zakupów niezbędnych materiałów informacyjno-edukacyjnych/.

Odbiorcy:

- środowiska samopomocowe integrujące osoby uzależnione, osoby doznające i stosujące przemoc i członków ich rodzin,
- instytucje samorządowe, publiczne z terenu miasta Jedlina-Zdrój angażujące się w działalność profilaktyczną i interwencyjną,
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia) związki wyznaniowe, organizacje sportowe, Centrum Kultury
- osoby zaangażowane w działania profilaktyczne

Wskaźniki osiągnięcia celów:

1. aktywność stowarzyszeń i grup samopomocowych w zakresie organizowania wsparcia i pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin /liczba grup, ilość imprez integracyjno – edukacyjnych, włączanie się w działania lokalne i ponadregionalne/,
2. liczba wdrożonych projektów programów profilaktycznych i interwencyjnych przez instytucje i organizacje,
3. liczba instytucji i organizacji, którym udzielono wsparcia,
4. liczba odbiorców wdrażanych programów

Dział V. Inne działania związane z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlinie-Zdroju w 2019 r.

- 1) finansowanie szkoleń zwiększających kompetencje i doskonalących umiejętności dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej i jednostek gminnych, członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i organizacji NGO,
- 2) przeprowadzenie i sfinansowanie kosztów diagnozy uzależnień w gminie Jedlina-Zdrój w tym przeszkolenie właścicieli punktów sprzedaży alkoholu
- 3) monitorowanie przestrzegania zasad organizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych i prowadzenia sprzedaży zgodnie z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez policję, Ośrodek Pomocy Społecznej i Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 4) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno – edukacyjnych /książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki itp./.

Zakres finansowania działań obejmuje:

- koszty szkoleń,
- wynagrodzenie dla osób kontrolujących, wykonujących swoje czynności poza przydziałem obowiązków,
- koszty badań monitoringowych i diagnozujących zjawisko uzależnień i innych problemów społecznych,
- koszty zakupu materiałów edukacyjnych.

Dział VI. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel posiłkowy.

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw oraz złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje i występować w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

Zadania:

1. przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
3. występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego

Wskaźniki osiągnięcia celów:

1. liczba zawiadomień dotyczących naruszeniu art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zaopiniowanych przez Komisję,
2. liczba podejmowanych działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
3. liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski w zakresie naruszenia art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Realizator zadania:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Rozdział IV

Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i koordynatora do spraw profilaktyki uzależnień

1. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:
 - 1) podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu,
 - 2) monitorowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Miejskiej w Jedlinie-Zdroju w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu ,

- 3) inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- 4) prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i innych ustaw.

Dodatkowo przyjmuje się, że do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- 1) prowadzenie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia oraz inicjowaniu działań zwiększających efektywność przyjętego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) podejmowanie procedur interwencyjnych w sprawach przemocy domowej na rzecz dobra członków rodzin w tym małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem uzależnień,
- 3) popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 4) opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 5) wspieranie koordynatora w realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadanie koordynowania i wykonania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizuje Dyrektor Centrum Kultury we współpracy z Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.

Rozdział V

Wynagradzanie członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlinie-Zdroju

1. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, zgodnie z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Mogą być one bezpośrednio zaangażowane w realizację zadań stanowiących elementy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wykonując przydzieloną pracę na podstawie odrębnych umów.
2. Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach Komisji otrzymują wynagrodzenie w kwocie 80 złotych (brutto) z tym,

że dla Przewodniczącego Komisji przewiduje się wynagrodzenie w kwocie 130 zł (brutto), zaś sekretarza w kwocie 110 zł (brutto) za każdorazowy:

- udział w posiedzeniu Komisji /prowadzenie rozmów motywujących i procedur zmierzających do wydania postanowienia o poddaniu się leczeniu odwykowemu,
- przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie wniosków
- przeprowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych

3. Wynagrodzenie, o którym mowa w punkcie 2 przysługuje, jeżeli członek komisji uczestniczył w całym posiedzeniu, to znaczy od jego otwarcia, aż do czasu zamknięcia przez Przewodniczącego.

4. Podstawą do wypłaty wynagrodzenia stanowi sporządzona każdorazowo lista obecności potwierdzona przez pracownika odpowiedzialnego za obsługę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zatwierdzoną przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Narkomanii.

5. Wynagrodzenie wypłacane jest na wskazany rachunek bankowy.

Rozdział VI

Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez podmioty gospodarcze, zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Finansowanie zadań niniejszego Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące sprzedaż podmioty gospodarcze (art. 11¹) *Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r.* (tj. Dz. U. z 2018 r. poz.2137).

2. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, znajdujące się w dyspozycji Burmistrza, nie wykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację zadań gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

3. Koszty obsługi programu realizowanego przez Centrum Kultury w tym doposażenie stanowisk pracy, zakup materiałów, sprzętu, literatury i czasopism, udział w szkoleniach i konferencjach, i inne niezbędne w celu realizacji założeń programu finansowane są ze środków programu.

4. Dysponentem budżetowym środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju, a planowane wydatki stanowią nieodwracalną część budżetu finansowego na rok 2019 Centrum Kultury.
5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. Przyjęcie szczegółowych programów profilaktycznych i działań do realizacji w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wymaga złożenia przez ich autorów i wykonawców odpowiednich projektów szczególności zawierających koszty, koordynatorowi za pośrednictwem Pełnomocnika. Wdrożenie programów wymaga każdorazowo pozytywnej opinii członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Pełnomocnika Burmistrza ds. Realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii. .

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz.2137) określiła zadania w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywania problemów alkoholowych jako zadanie własne gminy. Dokumentem stanowiącym podstawę prawną podejmowanych przez gminę działań stanowi Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, corocznie uchwalany przez Radę Gminy. Inicjatorem zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w gminie objętych gminnym programem jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Program ten realizowany jest przez Centrum Kultury w Jedlinie-Zdroju zwany dalej koordynatorem programu.

Przedłożony Radzie Miejskiej Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uzyskał akceptację członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlinie-Zdroju. Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Jedlinie-Zdroju w 2019 r. uwzględnione zostały również wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2019 roku* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.